
priopćenja

Rudolf Brajčić

OD 12. DO 21. SVIBNJA SVETE GODINE ODRŽAT ĆE SE U RIMU VII. MARIOLOŠKI I XIV. MARIJANSKI KONGRES

Prošli mariološki i marijanski kongres održali su se u Zagrebu 1971. Vrhovni pontifeks Pavao VI. odredio je da se ove godine održe u Rimu u vrijeme Duhova. Tema mariološkog kongresa jest: *Štovanje Marije od početka XII. do početka XVI. stoljeća*, a tema marijanskog kongresa je: *Duh Sveti i Marija*.

Ovdje donosimo izvadak iz prikaza o programu i radu tih kongresa o. Karla Balića, predsjednika Papinske internacionalne mariološke akademije sa sjedištem u Rimu, koja svake četvrte godine organizira spomenute kongrese:

»Svima je poznata činjenica da se upravo u epohi o kojoj će raditi (mariološki) kongres zbio poseban razvoj društvenog života, teološkog marijanskog razvoja, i dosljedno, marijanskog štovanja. Duh vjere duboko prožima ne samo obiteljski život tog razdoblja, nego i društveni i politički. Posvud se osjeća optimizam: u Fiorettime sv. Franje, u Giottovim freskama, u gotskim katedralama, u redovima koji se gotovo čudesno množe i cvjetaju. U toj epohi nanovo počinju cvjetati učilišta, osobito Sorbona. Filozofi i teolozi traže sklad među vjerom i razumom, pravnici naslovljuju svoja djela *Concordia discordantium canonum* (Suglašavanje nesuglasnih zakona), dok pjesnici i javni radnici pjevaju i raspravljaju o jednoj sveopćoj monarhiji.

Nikakvo čudo da pri tom općem procvatu znanosti i umjetnosti mariološka nauka i marijansko štovanje doživljava osjetan i čudesan porast. Dovoljno je spomenuti da Majka Božja zauzima posebno mjesto u traktatima i Sumama najslavnijih teologa i da se relativno štovanje sve više utvrđuje u liturgiji i takozvanoj paraliturgiji (tj. u pobožnostima izvan službenog bogoslužja). Mnogobrojnim marijanskim blagdanima koji već postoje pridružuje se blagdan Pohoda B. D. Marije, a naskoro će se slaviti, napose poslije zahvata pape Siksta IV. (1476.), i blagdan Bezgrešnog začeća. U to vrijeme uz posvud raširenu molitvu

Zdravo Marijo nastaju uvijek novi zazivi i molitve blaženoj Djevici kao razne marijanske antifone, *Zdravo kraljice*, *Zdravo zvijezdo mora*, lauretanske litanije, mali časoslov Bl. Dj. Marije, *Andeo Gospodnji* o podne itd.

Majka Božja je omiljela figura u umjetnosti (arhitekturi, kiparstvu i slikarstvu), u pobožnim skazanjima, u spisima velikih i malih pjesnika, u djelima mistika. Marijinu veličinu slave na poseban način propovjednici u homilijama i govorima; veliki skolastici, koji Mariji posvećuju najljepše stranice svojih komentara Svetoga pisma i svojih tumačenja knjigâ Sentencijâ Petra Lombarda. U tom hvalbenom koru u čast Mariji ističu se redovi: benediktinci, cisterciti, premonstratenzi i razni prosjački redovi. Svi autori slave Mariju diveći se ljepoti njezina djevičanstva i njezina bogomaterinstva. Dovoljno je čuti sv. Bernarda, koga nazvaše »gitarašom Marijinim«, a koji je Marijinu milinu sažeo u riječi: »U njoj nema ništa oporo, ništa strašno: sva je milina« (PL 183, 430C).

Teolozi te epohe ne postavljaju u pitanje Marijinu djevičansku netaknutost pri rađanju Božjega Sina, jer nijedan ne sumnja da je Marija bila djevica prije poroda, u porodu i poslije poroda... Pa da Marija i nije začela i rodila Boga, morala je ipak biti čista i neoskrvnjena, kao što pristaje zaručnici Duha Svetoga: *Zaručnica Božja, Zaručnica Duha Svetoga*.

Na kongresu će sudjelovati specijalisti i Pravoslavne Crkve, koji će iznijeti misli bizantinskih teologa od Palamasa pa dalje. Vrsni učitelji grčke teologije nastavili su i poslije odjeljenja Crkve od Rima s tradicionalnim istočnim naukom o Marijinu posredništvu; bit će vrlo zanimljivo njihov nauk usporediti s autorima te epohe u zapadnoj Crkvi.

Mariološki kongres bavit će se strogo znanstvenim teološkim pitanjima i ispitivati tvrdnju koncilskog dokumenta o Crkvi *Lumen gentium*, prema kojoj pobožnost prema Mariji treba širiti onakvu kakva je »uvijek bila u Crkvi«, dok će marijanski kongres razvijati temu »Duh Sveti i Marija«.

Na tom će se kongresu ispitati da li je Vat. II., kao što je netko ustvrdio, isključio i eliminirao nauk o posredništvu i o sudjelovanju Marije u otkupljenju i da li je taj koncil dao novi teološko-marijanski smisao i smjer, koji dovodi do duboke krize tradicionalne teologije.

Vat. II., kao što je poznato, izjasnio se »da nema nakanu dati iscrpnu nauku o Mariji, niti riješiti pitanja, koja teolozi nisu potpuno rasvijetlili«... »Zato ostaju, nastavlja koncil, u svom pravu mišljenja koja se u katoličkim školama iznose slobodno o Onoj koja u Svetoj Crkvi poslije Krista zauzima najviše i nama najbliže mjesto« (*Lumen gentium*, br. 54).

Treba vidjeti da li to koncilsko načelo valja također za posredništvo, sudjelovanje u otkupljenju i marijansko štovanje, o kojima se sve dosad slobodno raspravljalo u katoličkim školama i na međunarodnim kongresima, osobito na onom u Lurdu 1958.«

To su ukratko, prema o. Baliću, programi i zadaci mariološkog i marijanskog kongresa, koji će se održati ove godine u Rimu od 12. do 17. i od 18. do 21. svibnja. Na mariološkom kongresu sudjelovat će i naš Hrvatski mariološki institut pri Bogoslovskom fakultetu u Zagrebu s prilično mnogo radova iz srednjovjekovnog našeg marijanskog štovanja.